JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 10 Januarij.** **N°. 3.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... f 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG den *5 Januarij* 1855. [N°. 3].

[*Staatsblad No. 4*]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat het bepaalde bij besluit van 5 April 1854 No. 3 (staatsbl. No. 22), omtrent eene belooning voor het vangen en dooden van tijgers, ook van toepassing zal zijn op het gouvernement van Sumatra's-Westkust.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot lid in het hoog-militair-regtshof van Nederlandsch-Indië, de gepensioneerde kapitein-ter-zee van het Indisch sedentaire zeewezen *J. N. Olijve.*

Bij het Bestuur bij het Protestantsche Wees- en Armenhuis te Samarang,

Ontslagen:

Wegens vertrek, eervol, als secretaris, de heer *R. W. H. Ramdohr;* onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot secretaris, de heer Mr. *J. W. Cornets de Groot.*

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de resident van Djokdjokarta, *J. J. Hasselman.*

Benoemd:

Tot resident van Djokdjokarta, de ambtenaar op non-activiteit Mr. *W. C. E.* Baron *de Geer,* onlangs van verlof uit Nederland teruggekomen, laatst resident van Soerakarta.

Bij de Commissie, ingesteld bij het besluit van 8 *Dec.* 1853 *No.* 10

Tot 2 commies, de 3 commies op het residentie kantoor te Soerabaya, *J. K. Leukel.*

Tot landmeters en teekenaars, *W. K. van der Eb, K. W. F. van der Eb* en Jkhr. *C. F. Goldman*

Verleend:

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van 1 jaar, aan den 1 commies op het residentie kantoor te Batavia *W. B. Loudon.*

Militair Departement.

Ontslagen:

De militaire ambtenaar *P. A. L. de Rivecourt,* uit zijne betrekking van archivarius bij den generalen staf.

Gepensioneerd:

De op zijn verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen majoor van het regiment Oost-Indische cavallerie *H. W. L. Couperus.*

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie *G. F. E. Raes.*

Bevorderd:

Bij het Wapen der Infanterie.

Tot kapitein, de luitenant *L. C. A. C. de Roock.*

Advertentien.

De directeur-generaal van financien brengt ter kennis van belanghebbenden, dat gedurende de maand Januarij 1855, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija ingewisseld kunnen worden, de op den 1 dezer maand verschenen coupons der 6 pCt. en 4½ percents obligatien, en dat, na verloop van den hiervoren gestelden termijn, geene inwisseling van voorschreven coupons zonder speciale autorisatie zal mogen geschieden.

De directeur-generaal van financien brengt ter kennis van belanghebbenden, gerekend van af den dag van heden, gedurende den tijd van 1 maand, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija, verwisselbaar zullen zijn de op den 6den dezer uitgelote 4½ pCt. obligatien, van welke de nummers in de javasche courant van den 10den dezer, door de algemeene rekenkamer worden opgegeven.

Na verloop van den bepaalden termijn zal geene verwisseling van de in deze bedoelde effecten, zonder speciale autorisatie, mogen plaats vinden.

Vertrek van de Europesche brievenmalen gedurende 1855.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt, krachtens daartoe van gouvernementswege ontvangene bevelen, het navolgende ter kennis van het algemeen.

Uithoofde van de wijzigingen, welke voor het jaar 1855 gebragt zijn in de bewegingen der voor den overvoer der brievenmalen bestemde stoomschepen van de Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, van welke voorloopig aan het publiek is kennis gegeven door de agenten van genoemde maatschappij te Batavia, bij eene advertentie van den 30sten October jl., voorkomende in de javasche courant van 1°. November jl., no. 87, zullen de brievenmalen, die in de eerste en in de laatste helft van iedere maand, na een tijdsverloop van circa 14 dagen uit Europa verzonden worden, ongeveer op hetzelfde tijdstip, op slechts weinige dagen na elkander te Singapore worden aangebragt.

De reden hiervan is gelegen in de omstandigheid, dat in iedere maand eene mail van Ceylon regtstreeks naar Singapore wordt overgebragt, terwijl de andere mail eenen omweg maakt over Madras en Calcutta, aan welke eene vertraging is verbonden van ongeveer acht dagen.

Evenzoo zullen ook tusschen de tijdstippen van vertrek van Singapore der voor Europa bestemde mails, twee keeren 's maands, slechts enkele weinige dagen verloopen, van welke mails eene regtstreeks, en eene via Calcutta en Madras naar Ceylon zal worden verzonden, om ongeveer gelijktijdig in Europa aan te komen.

Uit deswege ontvangen officieele opgaven is gebleken, dat de mails die regtstreeks van Ceylon te Singapore worden aangebragt, aldaar verwacht worden op den 14/17 van iedere maand, en dat de mails welke van Singapore regtstreeks naar Ceylon worden verzonden, op den 21sten van iedere maand van eerstgenoemde plaats zullen vertrekken.

Onder dese omstandigheden heeft de regering het nutteloos geacht om de thans bestaande veertiendaagsche mailvaart tusschen Batavia en Singapore te doen voortduren, en mitsdien bepaald dat voorloopig slechts éénmaal 's maands een stoomschip van Batavia naar Singapore zal vertrekken, tot het overbrengen der brieven-malen tusschen die plaatsen, namelijk op het meest geschikte tijdstip om de regtstreeks van Ceylon aangebragt wordende mails zoo spoedig mogelijk herwaarts te doen overbrengen, en de van hier verzonden wordende mail met de eerste zich voordoende regtstreeksche gelegenheid naar Ceylon van Singapore te doen vertrekken.

Dien overeenkomstig zijn de ondervolgende dagen voor het vertrek der stoomschepen van Batavia naar Singapore vastgesteld geworden, als:

10 Februarij 1855.
13 Maart »
13 April »
11 Mei »
11 Junij »
11 Julij »
11 Augustus »
10 September »
11 October »
11 November »
11 December »

De brieven-pakketten, bestemd om met deze gelegenheden te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zooveel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags voor het vertrek der stoomschepen, 's avonds ten 8 ure;
b. voor zooveel betreft de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton, insgelijks daags voor dat vertrek s namiddags ten 1 ure

Bij de op den 6den Jan. 1855, plaats gehad hebbende uitloting van effecten, ten laste van het Nederlandsch-Indisch gouvernement, zijn t o r aflossing aangewezen:

Van de twaalfde uitloting der vier en en half percentso.bligatien, gecreëerd bij besluit dd. 27 Junij 1843 lett. *F*1. nos. 743, en 60

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Sept. 1854 worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Batavia, den 6 Jan. 1854.

De Resident, Superintendent
DE KOCK.

De resident der preanger-Regentschappen maakt mits deze bekend, dat op nader door hem te bepalen dagen, eens in het eerste en eens in het tweede halfjaar 1855, op elk der hoofdplaatsen Tjiandjoer, Bandong en Soemedang, veemarkt zal worden gehouden.

Aan de gezagvoerders van schepen, die voor de reede van Tjilatjap zijn bestemd, wordt door den resident van Banjoemaas berigt, dat de verkenningsoren op Goenoeng Tjemiring, gelegen op het tot de afdeeling Tjilatjap, residentie Banjoemaas, behoorende eiland Noesa Kambangan, en aangeduid op de kaart, groot bestek, van den luitenant-ter-see eerste klasse *J. van Groll,* thans afgebroken wordt en niet meer is.

Zullende echter op hetzelfde punt een witte steenen toren worden opgerigt.

De onder-intendant 2de klasse in de 3de militaire afdeeling op Java, zal op den 31sten Januarij 1855, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen burele, in het openbaar op nieuw uitbesteden, het transport van artillerie goederen van Soerabaya naar Ngawie, en omgekeerd, gedurende de jaren 1855, 1856 en 1857.

De kerkmeester der protestantsche gemeente te Batavia, maakt bij deze aan de gemeente bekend, dat de banken in de Willems kerk, thans door de kinderen van het Parapattan weezen-gesticht in gebruik, voortaan zullen zijn vrije en voor een ieder beschikbare zitplaatsen, zijnde voor genoemde kinderen andere plaatsen aangewezen; — hij verzoekt daarom die ingezetenen, welke geene vaste zitplaatsen in genoemde kerk mogten hebben, daarvan gebruik te wilen maken en de verhuurde plaatsen in andere banken voor de daarop regthebbenden disponibel te laten.

Vendutien.

Op Maandag 15 Januarij, wegens vertrek, door *Vaupel & Co.*, voor de woning van den weledgestr. heer *G. F. Huijgen*, op Rijswijk.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis, van *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag 16 Januarij ten huize van mevrouw de wed. *Böninghausen,* op Noordwijk, uithoofde van vertrek, door gebr. *Roselje & Co.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor een der recherche pakhuizen aan den kleinen Boom, door *A. van Ommeren & Co,*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Bataviasche weeskamer te Bandong. *H. N. V. Êrard.*

Door de desolate boedelkamer te Soerabaya, *Kwee Hien Lam.*

Vertrekkende Personen.

D. H. Kolff Jr. — *W. B. Louden;* — Jhr. *J. O. Randerp.* — Kapitein *C. F. J. Kern en kinderen.*

Advertentiën.

BLAAUWE HOEVE. (*vervolg*)

Een pijnlijke trek speelde *Thijs* om den mond. Wel had hij 't vermoed; maar nu zag hij het: *Jacob's* hart sprak uit in woorden. Deze scheen het niet te bemerken; op den zelfden toon ging hij voort:

»Hoor, *Thijs*, ik wil 't je nu wel zeggen: *Hanna* wil niemand anders dan mij voor man. Eergister heeft ze 't mij beloofd daar, onder de groote linde achter de hoef,'' en hij wees met zijn vinger de plaats aan; »daar heeft ze mij gezegd, dat ze nooit een anderen man nemen zou dan mij, al had hij ook keizersgoed; en daar zullen genoeg om haar loopen, als ik eens weg ben; *Weurtje* van den molenaar mag mooi zijn, zoo als ze zeggen, en ze mag met der tijd een aardige stuiver te verwachten hebben, bij mij is en blijft *Hanna* toch het beste meisje van het dorp, al brengt ze geen duit mee in 't huishouden.'' — »Heeft *Hanna* 't je gezegd, *Jacob*,'' vroeg *Thijs*, en een ongewone klank was in zijne stem merkbaar: »dan geve God, dat mij het lot treft; zij zal beter zijn voor moeder en voor haar.'' — »Allemaatjes,'' was *Jakobs* antwoord. »Kom, *Thijs* we zijn aan het dorp. Zoo als God wil zal 't vallen: misschien allebei vrij, en dan dans je nog meê op *Hanna's* bruiloft,'' — »Op *Hanna's* bruiloft dansen?'' dacht *Thijs* en zijn gemoed was zoo vol, dat, al had hij ook gewild, het spreken hem toch onmogelijk zou zijn geweest. Maar het dorp was in 't gezigt, en de luide kreten van hunne makkers klonken de aankomelingen reeds te gemoet. Bij de kerk, voor het kerkhof, bleef *Thijs* nog even staan. Ginds in den hoek, aan den voet van 't oude gebouw, daar rustten ze beide, vader en moeder, misschien onwetend van den moeijelijken strijd, die hun kind wachtte. Hij keek even op naar den groenen heuvel, alsof hij meende, dat veelligt van onder de zoden eene stem hem toelispen zou. Maar het graf geeft op niet ééne vraag antwoord. Slechts ééne stem klinkt uit iedere terp ons tegen: »Bij mij is ruste. Ook u wacht ik; maar eerst strijden. Die rust is bij mij niet dan na volbragten arbeid.''

Hij werd onzacht uit zijne mijmering wakker geschud. De veldwachter was een oud gediende, en wilde *furore* onder zijne collega's maken met den »mooijen troep,'' dien hij naar de stad bragt; daarom wilde hij niet, »dat *Thijs* er begriend zou uitzien, omdat hij te lang naar zijns vaders graf gekeken had.''

Daar waren wel vijf-en-twintig jongens op het marktplein bij elkander. Welke verschillende aandoeningen die allen wel bezield hebben, is moeijelijk na te gaan en ook buiten ons; maar toch, het was hun aan te zien, dat weinigen met de conscriptie sympathiseerden. 't Was eene vreemde groep. Hier zag men een vader, die zijnen zoon de hand drukte en hem moed insprak; ginds eene moeder, die haar kind aan den hals hing, als vreesde zij, dat die omhelzing wel eens de laatste kon wezen; daar eene deerne, die den bont geruiten zakdoek van haren uitverkorene of broeders met allerlei versnaperingen volstopte; ginds een hoop kinderen, die het kermis en zondags-tenue van den veldwachter aangaapten. Deze merkte van dat alles niets, daar hij eene redevoering van een half uur over de waardij van den soldatenstand hield, aan welker slot hij verklaarde, dat het nu tijd was om zich te reppen.

Maar aan alles komt een einde, en eindelijk stelde de trein zich in beweging. 't Was de eerste geforceerde marsch dien ze deden, de arme jongens; maar de veldwachter zei, dat het nu nog maar spelen-gaan was, dat *Napoleon* 't hun wel leeren zou, al was het ook met marchen van vijftien uur daags, en dan een veldslag om uit te rusten. Eindelijk kreeg men de blaauwe golven van den Rijn en met dezen Arnhems torens in 't gezigt.

Daar stond het raadhuis, waar de loting zou plaats grijpen. Voordat *Jacob* de stad bereikt had was hij reeds meer op zijn gemak; hij had een paar kameraden onder den troep aangetroffen, die zoo benaauwd voor de dienst niet waren en aan dese had hij zich spoedig aangesloten. *Thijs* kwam achteraan: bij al zijn leed had zich een nieuw gevoegd: de zekerheid, dat *Hanna* nimmer de zijne kon worden! Het laatste veroorzaakte hem meer leed dan al 't overige, en het werd hem

eindelijk vrij onverschillig, welk lot hem wachten zou. Den geheelen weg over had hij weinig gesproken, en 't was alleen als nu of dan iemand hem iets vroeg, dat hij door een kort antwoord zijn stilzwijgen brak.

Hoewel misschien weinigen door gedachten, als de zijne werden bezig gehouden, toch was het aan de meesten merkbaar, dat ook zij verre van rustig waren in hun binnenste. Met *Jacob* mogten er een paar zijn, die vrolijk wuifden met den hoed, toen zij de stad in 't oog kregen; de overigen echter traden voort, alsof zij nu alreede zekerheid hadden, dat weinig goeds hen toefde.

De conscriptie is ten allen tijde een doorn in 't oog van Hollands kinderen geweest, van den oogenblik af, dat de keizer haar invoerde binnen onze landpalen, en zij zal dit blijven, zoo lang wij gebukt gaan onder haren dwang. 't Is waar de staat moet worden gediend, en als er vrijwilligers ontbreken, moet hun aantal in het leger worden aangevuld; maar het blijft eene hardheid — wij zouden haast nederschrijven *onregtvaardigheid* — dat ook hier de magt van het geld de beslissing van het lot veranderen kan, en 't wordt eene bitterheid, eene beproeving te meer voor diegenen, wien gebrek aan geld noodzaakt zelve 't geweer op den schouder te nemen. Weinig lotelingen zijn soldaten met hart en ziel, en dikwerf verliest een ambacht nuttige handen, die met weêrzin zich aan een stand overgeven, dien zij niet kennen, en welks schaduwzijde zij alleen aanschouwen. Mogt de ure eens aanbreken, dat ook hier onderscheid van stand en fortuin verviel!

Vergeef ons deze uitweiding, zij kwam ons in de pen, toen het beeld van die arme jongens, die in grooten getale de zaal van het raadhuis binnenstormden, ons voor den geest kwam.

't Was of alles op het eerste gezigt hun den moed moest benemen, zoowel de schitterende uniformen der commissie, die de loting besturen zou, als de baardige soldaten, die den ingang der zaal bewaakten, en lachten en fluisterden, zoo somwijlen een arme verschoppeling hun onder de oogen kwam. Hier en daar hoorden zij een vloek — waarmede men vooral in dien tijd bij zulke gelegenheden niet karig was — wanneer een oningewijde, of liever iemand, die er niet bij behoorde, en alleen uit liefde voor een kind of broeder daarheen werd gedreven, binnentrad, — of moesten zij een stomp of duw verduren, wanneer een ongelukkige stumpert niet spoedig genoeg zijn pet van het hoofd nam, kortom, ondergeschiktheid leerden zij dadelijk als eersten soldatenpligt, voordat zij nog in het groote gild waren ingelijfd.

De loting begon. *Jacob*, die, nu het op 't uiterste kwam, ook al zoo vol ambitie niet meer was, sloot zich digter bij *Thijs* aan, die onder de eerste lotelingen behoorde. De lijsten werden voorgelezen; ieder, die maar veertien dagen rekenen geleerd had, ko[illegible]nder lei wel uitcijferen, dat de kans vrij slecht ston[illegible] velen nog slechter, dan zij 't wel hadden vermoe[illegible]e 't eerst aan de beurt waren, trokken; de arme[illegible]ns, ze hadden den moed niet het nummer aan te [illegible] toen het hun overreikt werd; het begin was dan [illegible] niet gelukkig, want wie nog de hand uitgest[illegible]had, was soldaat. 't Was eindelijk aan *Thijs*; 't [illegible] hem niet aan te zien, dat eenige onrust hem bekr[illegible]o bedaard stak hij de hand in de bus. Was het [illegible]ter avond nog een bezwaar voor hem geweest, 't [illegible]eden wel zijn minste. Hij reikte het nummer ove[illegible]eed geen moeite om, zoo als de meesten deden, o[illegible] arm van den commissaris heen te zien, om des te [illegible]r zijn lot te weten. Weinig aandoening, zoo min [illegible] vreugde als smart, was op zijn gelaat te lezen, to[illegible] het in handen kreeg, en de stem van den voor[illegible]een der hoogste nummers verkondigde. *Thijs* wa[illegible] Zelf was zijn nummer een van die, waaraan niet [illegible] viel te twijfelen. *Thijs* was vrij, en kon gerust [illegible] blaauwe hoeve blijven bij vrouw *Blom* en *Hann*[illegible] *Jacob's* kleinen broeder. Hoewel *Jacob* beefde — [illegible]ook die gedachten kwamen bij hem op — toch wen[illegible]j *Thijs* van harte geluk, hoewel het zijne kans [illegible]ermin-derde. Hij bragt een paar moeijelijke ur[illegible] door; hij was onder de laatsten, en 't was te v[illegible]at nog wel eens een slecht nummer voor hem kon liggen.

TE HUUR. Om met primo Januarij te aanvaarden, het Huis gelegen op Molenvliet, thans bewoond door den heer *J. F. Tenté*.

Te bevragen bij

(2129) VAUPEL & Co.

TE KOOP Twee Steenen Huizen, met bijgebouwen en een ledig stuk Bouwgrond, gelegen aan den weg tegenover de citadel, naar den Passer Baroe. Te bevragen bij de boekhandelaren en boekdrukkers

(61) LANGE & Co.

Wordt Gevraagd:

Een **SCHEEPSDOCTOR**, voor eene reis regtstreeks naar Holland.

Nadere informatiën te bekomen bij

(65) H. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *Januarij* 1855.

Hôtel Samarang.

De ondergeteekende het **Hôtel Samarang**, met de daaraan verbondene **Wagenverhuurderij** van den Heer *J. de Graaf* gekocht hebbende, neemt de vrijheid zich in de gunst van het geëerde publiek aan te bevelen.

(46) H. L. DE LYON.

Samarang, 1 *Januarij* 1855.

Vocaal en Instrumentaal

CONCERT

onder bescherming der Maatschappij van Toonkunst,

te geven door

E. M. COELEN,

op den 15 Januarij aanstaande, in de Zaal van den Schouwburg.

Aanvang ten 7½ ure precies.

Programma.

1ste Deel.

1 Ouverture »La Muette de Portici". van *Auber*.
2 Fantaisie voor Clarinet .... » *Reissiger*.
3 Quartetten voor Mannenstemmen, door HH. leden der liedertafel *Aurora*.
4 Fantaisie voor Bassethoorn, uit »La Reine de Chypre" .... van *Schiltz*.
5 Fantaisie voor Violoncelle .... » *F. Servays*.

2de Deel.

6 Ouverture »Guillaume Tell ...... van *Rossini*.
7 Divertissement voor Clarinet ... » *Ch. Baermann*.
8 Duo voor Tenor en Bas, uit de Belisaire van *Donizetti*.
9 Concertant voor Viool en Piano, uit »La Somnambule" .... van *de Beriot* en *Wolf*.
10 Het Rhijnvaart-Feest, Fantaisie voor Militair Muziek, van .... *H. Neumann*.

Entré Prijzen.

Voor een Heer	*f* 5,— Rec.
» » Dame	» 4,— »
Officieren tot en met den rang van Kapitein	» 3,— »
Voor een Kind	» 2,— »

Entré biljetten zullen verkrijgbaar gesteld worden op den dag van het Concert, van des morgens 8 tot des middags 3 ure, kunnende gelijktijdig vaste zitplaatsen genomen worden. (45)

Er wordt plaatsing gezocht als **Administrateur of Opziener** op eene Fabriek of een Landgoed, door een Nederlander, die met de Hoog- en Waterbouw-, Werktuig- en Landmeetkunde bekend, gedurende zes jaren in eene aanzienlijke administratieve betrekking is geplaatst geweest, die daarenboven grondige kennis der Fransche en Hoogduitsche talen bezit, het Maleisch goed spreekt, en van goede getuigenissen voorzien is.

Hierop reflecterende, adres onder franco brieven, letter A, bij den heer *H. M. van Dorp*. (74)

De firma *P. Kervel & Co.* te Soerabaya is generale gemagtigde van den ondergeteekende, wordende diegenen, welke nog aan de firma *J. F. J. Karthaus* iets schuldig zijn, uitgenoodigd hun debet ten spoedigste aan bovengenoemde firma af te betalen, terwijl de achterstallige Debiteuren ter incassering gegeven zijn en worden aan den Heer Mr. *C. Sandenbergh Mathiessen*, advocaat en procureur alhier, welk daartoe speciale procuratie ad lites heeft.

(48) J. F. J. KARTHAUS.

Soerabaya, 1 *Januarij* 1855.

De firma *P. Kervel & Co.* is generale gemagtigde van

(49) F. MELCHERS.

De firma *Tiedeman en van Kerchem* is door den ondergeteekende geassumeerd als generale gemagtigde van den heer *Arnoldus Johannes van Delden* te Menado.

(50) H. J. VAN DER PLAS.

Batavia, 5 *Januarij* 1855.

De firma *Tiedeman en van Kerchem* is door den ondergeteekende geassumeerd als generale gemagtigde van vrouwe *J. S. Schaap*, weduwe van wijlen den Heer *Dirk van Elk*, in leven lid der weeskamer te Batavia, en zulks zoowel in haar privé als in hare hoedanigheid van executrice in den boedel van wijlen haren echtgenoot

H. J. VAN DER PLAS.

Batavia, 5 *Januarij* 1855. (51)

Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *Dirk van Elk*, in leven lid der weeskamer te Batavia, worden verzocht binnen drie maanden na heden betalingen of aangiften te doen aan

de generale gemagtigden van de Executrice vrouwe J. S. Schaap, *wed.* D. van Elk

TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

(52) H. J. VAN DER PLAS.

Batavia, 5 *Januarij* 1855.

Gevonden

op het Koningsplein, **een gouden Horologie**. na legitimatie te reclameren Toko Rijswijk. (41)

Tusschen de heeren *Eduard Maijer Gumprich* en *Wilhelm Strauss*, kooplieden te Batavia, is bij acte den 5 Januarij 1855, onder No. 20, voor den tijdelijk waarnemend Notaris *van Sonsbeek* en getuigen aldaar verleden, eene Vennootschap aangegaan tot het waarnemen van Commissie zaken en het drijven van handel in het algemeen, onder de firma **Gumprich en Strauss**, waarvan beiden de teekening hebben; en zulks voor den tijd van vier jaren, gerekend aangevangen te zijn den 1sten dezer maand.

(35) E. M. GUMPRICH.
WILHELM STRAUSS.

6 *Januarij* 1855.

Services Maritimes des Messageries Nationales de France.

De stoomschepen dezer compagnie vertrekken tweemaal 's maands van Alexandrië, na aankomst der Oost-Indische mails, naar Marseille direct, en naar Italie, Spanje en Portugal, Griekenland en Turkije.

Reizigers direct naar Marseille gaande, hebben niet noodig quarantaine te Malta te houden, en moeten alleenlijk zij welke over Napels, Civita Vechia, Livorno en Genua gaan, daarvoor 24 uren te Malta blijven.

De schepen vertrekken denzelfden dag van Alexandrië als die der Oostenrijksche Lloyd naar Triëst, en der P. en O. Comp. naar Southampton, en Reizigers kunnen 3 à 4 dagen vroeger in Engeland of Nederland zijn als via Southampton.

Passagiers, die zich op de verscheiden plaatsen wenschen op te houden, kunnen met een volgende boot vertrekken, zonder daarvoor meer te moeten betalen, en is dit geldig voor den tijd van 6 maanden.

Wegens nadere informatie gelieve men zich te wenden aan de agenten:

Te Batavia *Metzendorff, Wilmans en Co.* Te Suez *A. de Goutin*. Te Kairo *Aug. Clément*. Te Alexandrie *Girette*. (43)

Met referte aan de annonce in de *Javasche Courant* van den 16 December 1854, No. 100, (No. 1996) wordt bekend gemaakt dat de daarbij geannonceerde verkoop van het schip *Jeannette Philippine* c. a. zal plaats hebben op den 16 instede van op den 17 Januarij 1855.

(22) FRASER, EATON & Co.

Soerabaya, *den* 28 *December* 1854.

Reglement op het Beleid der Regering van Nederlandsch Indië, à *f* 1,— verkrijgbaar bij

(2029) W. BRUINING.

Bij W. BRUINING wordt uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK

VOOR 1855.

Prijs, met een afzonderlijk Waschboekje... *f* 2,50
Franco per post over Java .... » 3,50

KANTOOR-ALMANAK

voor 1855,

Op Groot Velijn Papier, gedrukt in DRIE verschillende Kleuren.

Prijs opgeplakt *f* 2,— Onopgeplakt *f* 1,—

Mede verkrijgbaar bij de Heeren *Blok*, te Cheribon en *E. Fuhri*, te Soerabaya. (1961)

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1855 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld mage worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1933) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Per Mail ontvangen:

WET, houdende Vaststelling

van het

REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING

van

NEDERLANDSCH-INDIË;

benevens de op dit ontwerp gewisselde stukken, de tusschen de Regering en Vertegenwoordiging gewisselde stukken,

alsmede

uit de daarover gevoerde Beraadslagingen.

Prijs .... *f* 7,—
Franco per post à contant ... » 9,—

Te Batavia bij

(69) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ackerman's Teeken- en Verwdoozen,

zeer volledig en van de eerste qualiteit à *f* 50,—, *f* 45,—, *f* 40,—, *f* 30,— en *f* 20,—,

ontvangen door

(32) H. M. VAN DORP.

Assortiment van Kantoor-Boeken,

in alle formaten met en zonder koperen beslag bij

(70) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

't Werd hem hoe langer hoe benaauwder; hij was zoo gaarne buiten geweest in de vrije lucht, de ruime zaal was te eng voor zijne gedachten. Zijne moeder, *Hanna*, zijn broertje, de hoeve — het speelde alles dooreen hem voor den geest, en daarnevens het soldatenleven, de oorlog en het vreemde, dat hem wachten kon. Wat *Thys* lange en moeijelijke dagen gekost had, viel hem onverwachts en als in eens op het lijf, en daar deze gerust was geweest, omdat hij zich de mogelijkheid van zijn ongeluk immer als bestaande had voorgesteld, en met de gedachte daaraan vertrouwd was geworden, was diens spanning gedurende die dagen niet half zoo heftig, diens angst niet half zoo pijnigend geweest, als die *Jacob* benaauwde gedurende de twee uren, die de beslissing van zijn lot vooraf gingen.

Maar aan alles op deze wereld — aan 't zwaarste leed, aan de vreeselijkste onzekerheid, zoowel als aan 't hoogste genot — komt eenmaal een einde. Zoo ook bij hem; zijn naam werd genoemd, en hij trad voor de tafel. Zijne hand beefde, toen hij het nommer aanvatte; zijn oog gloeide, en 't was hem of zijn hoofd bersten zou. De commissaris hield het briefje, zoo als meestal, tegen het licht. Voordat hij het uitsprak zag *Jacob*, die den blik op hem gevestigd hield en ieder zijner bewegingen bespiedde, drie nummers. Eene flaauwe hoop rees bij hem op: hij meende 831 te zien staan. De begoocheling was echter kort; de onttoovering was er niet te minder bitter om. Arme jongen! in plaats van 't zoo gewenschte hooge nommer, was het juist omgekeerd, en de commissaris riep met luider stem 138 uit. *Jacob* was soldaat. Wie van hen beiden er het meest onder leed, *Thys* of hij, — 't zou moeijelijk te beslissen zijn. *Thijs* leed, maar in stilte; hij had het zoo gaarne anders gewenscht. *Jacob* stonden de tranen in de oogen, iets vreemds bij hem, daar weinigen het zich herinnerden den forschen knaap ooit te hebben zien weenen. Toen zijn lot beslist was, kwam hij naar *Thijs* toe; deze drukte hem de hand en fluisterde hem in 't oor: »'k Zal van avond nog eens naar den notaris gaan; gij hebt toch nog drie dagen tijd; ik zal doen wat ik kan, *Jacob*, alsof het voor mijzelven was." Hij troostte hem, hoewel hij zoo goed als deze de onmogelijkheid er van inzag; wat hem twee dagen geleden geweigerd was, zou hem toch heden of morgen niet gegeven worden! *Jacob* hechtte er zich toch aan als de drenkeling aan een strohalm. »Al was het niet voor mij, *Thijs*, dan voor moeder en *Hanna*," zeide hij op doffen toon, *Thijs* antwoordde niet, maar reikhalsde naar den oogenblik, waarop zij naar de blaauwe hoeve zouden kunnen terugkeeren.

Weinige uren later was alles afgeloopen. Die 't lot getroffen had, werden drie dagen later weder te Arnhem terug verwacht, om ingedeeld te worden bij 't regiment, waarbij zij behoorden. *Napoleon* maakte er haast mee. Hij had menschen noodig, om zijne grootsche veroveringsplannen te volvoeren, en de tijd drong; in den laatsten tijd was hij niet heel gelukkig geweest, en waar zij ook van daan kwamen, wat offers het ook kostte, de ledige plaatsen in de rijen van zijn leger moesten worden aangevuld.

De veldwachter van E. stelde zich ook spoedig met zijn trein in beweging. 't Was doodstil onder de arme dorpsjongens, waarvan de meesten ongelukkig waren geweest; en dien het lot niet getroffen had als *Thys*, had toch ligt een broeder, makker of vriend onder de anderen, wier leed hun zwaar op 't hart woog. Aan den ingang van het dorp stond een volkshoop hen te wachten; *Jacob* gluurde of zijne moeder en *Hanna* zich niet onder de menigte bevonden. Maar waar hij ook heensag, zijn vorschend oog vond ze niet. Vrouw *Blom* wilde haar wel of wee niet door die allen doen aanschouwen. Ze had ook zoo weinig moed, en zij wilde hare hoop, hoe gering die ook ware, rekken zoo lang zij kon. Zij wist wel dat de jongens onder weg niet lang toeven zouden en eerder haast zouden maken om de hoeve te bereiken.

(*Wordt vervolgd*)

ONTVANGEN:
ALEXANDRE'S ELECTRO-GALVANISCHE PENHOUDER.

De **Electro-Galvanische Penhouder** is een der vernuftigste en tevens een der eenvoudigste uitvindingen van den jongsten tijd. Ze doet de heilzame uitwerking eener volkomen **Galvanische Batterij**, en wel juist op die gevoel zenuwen, die dagelijks het meest overprikkeld worden, door het veelvuldig gebruik van de Pen. De kracht in de vingers, vroeger door het veelschrijven verzwakt, wordt door de zachte Galvanische stroom van deze **Penhouder** versterkt. Mannen van wetenschap en ondervinding in Europa, hebben aan dit voorwerp den meesten lof toegezwaaid, en in zeer korten tijd waren **duizenden** dezer Penhouders in ons Vaderland verkocht. De Penhouder is zeer aangenaam in de hand, en kan **gemakkelijk per post verzonden worden.** Even gezocht zijn:

ALEXANDRE'S DUBBEL GEHARDE PENNEN.

De inkt heeft er geen invloed op; de Pen is zoo buigzaam als de Ganzenpen en hard als Diamant, en dus duurzamer dan eenige andere Pen. (21)

Prijs van:

Alexandre's Electro-Galvanische Pennenhouder........ *f* 3.—
1 Gros Alexandre's Dubbel Geharde Pennen............ - 4.—

Op Java verkrijgbaar:

Te Batavia bij *HH. Boekhandelaren*; te Samarang bij *van Haren Noman, Kolff & Co.*; te Soerabaya bij *E. Fuhri*; *van Raalten & Kocken.*

(39) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Tooverlantaarns
en
Chinesche Schimmen

Ontvangen bij

(71) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

INDISCH STAATSBLAD 1853.
(Noman-Editie),

ontvangen en te bekomen ad *f* 3.— franco per post.

De Indische Staatsbladen 1813—1845
compleet in een boekdeel in lederen band........ *f* 30.—
Jaargang 1846 tot 1852, per Jaargang.......... - 3.—

De Indische Wetboeken
compleet in twee deelen........................ *f* 10.—

Hoofd-Depôt te Batavia bij

(37) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel.

Onder andere belangrijke Werken ontving de Ondergeteekende:

Myrtl, Handbuch der Topographischen Anatomie, 2 dln. *f* 20,—

Bungener, Julien ou la fin d'un siècle, 4 vol. *f* 12,—
Wetherell, Le Monde, le vaste Monde, 2 vol. *f* 5,—.
Black, General Atlas of the World, *f* 60,—.
Pauthier, Les Livres sacrés de l'Orient, *f* 15,—.
Bonnefoux & Paris. Dictionnaire de Marine a Voiles et a Vapeur. *f* 20,—.

(34) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1855.

Depôt van Muzijk.

Wederom ontvangen eene aanzienlijke verzameling Muzijkwerken, van de beroemdste Componisten, voor verschillende Instrumenten, als van *Dohler*, *Ernst*, *Marks*, *Meijerbeer*, *Thalberg*, *Dreischock*, *Donizetti*, *Herz*, *Hunten*, *Littolff*, *Prudent*, *Kuffner*, *Osborne*, *Beriot*, *Louis* en anderen, alsmede:

Hunten, Methode pour Piano.................. *f* 15,—
Carulli, " de Chant................ - 25,—
Garaudé, " "..................... - 25,—
Garcia, " "...................... - 35,—

(33) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1855.

Leesbibliotheek van H. M. van Dorp.

Het Eerste Supplement op de Catalogus is heden afgedrukt en wordt op aanvrage gratis aan de abonné's afgegeven. (2155)

Boekhandel: Van Haren Noman & Kolff
te Batavia.

BORNEO'S
WESTER AFDEELING,

Geographisch, Statistisch, Historisch,
voorafgegaan door
EENE ALGEMEENE SCHETS DES GANSCHEN EILANDS;
door
P. J. VETH.

Eerste Deel. Met Platen. *f* 9.—
Franco per Java Post. - 12,—

Deze geheel nieuw uitvoerige en kostbare beschrijving van een gedeelte des Archipels, in den laatsten tijd het tooneel van zoo *gewigtige gebeurtenissen* zal voorzeker de aandacht des Indischen Publieks in hooge mate tot zich trekken. (16)

De derde aflevering van den
Indischen Secretaris,
door
Mr. L. J. A. TOLLENS,
Adviserend Advocaat en Candidaat-Notaris te Batavia,

Zag bij de ondergeteekenden het licht en wordt aan Heeren Inteekenaren verzonden.

De aanzienlijke oplage bijna uitgeput zijnde, zoo worden diegenen, welke zich alsnog dit onmisbaar werk zouden wenschen aan te schaffen, verzocht zich ten spoedigste daartoe te adresseren.

Heeren Inteekenaren, die nog achterlijk mogten zijn gebleven in de toezending van den inteekeningsprijs, worden uitgenoodigd dien ten spoedigste, ter voorkoming van vertraging in de ontvangst, franco over te maken.

(13) LANGE & Co.

BIANG-LALA,
Indisch Leeskabinet,
onder redactie van
W. L. RITTER en **Mr. L. J. A. TOLLENS.**

De zesde aflevering van dit veel gelezen Tijdschrift komt van de pers en zal eerstdaags aan Heeren Inteekenaren worden verzonden.

Inhoud:

Een huwelijk met den handschoenen, door S. M. Boeseken.
Lees hier!!!, door een onderwijzers-kweekeling.
Schetsen uit Nederlandsch-Indië.
De strijd met Bali, door Y. Onnekes.
Mengelingen en anecdoten.

Complete exemplaren, uitmakende 6 deelen, groot 8°., worden, net gecantonneerd, zoolang de voorraad strekt, tegen den inteekeningsprijs afgeleverd.

(73) LANGE & Co.

Boekhandel *Lange & Co.*

V. d. Palm's Bijbel in 4to, 6 banden *f* 60,—
Nieuwe Genees- en Natuurkundige Werken.
Nieuwste Roman-lectuur van *Chonia* en meer andere gunstig bekende schrijvers.
1001 Nacht, Arabische vertellingen, geïllustreerd.
Moeder de Gans.
Beyer, Ned. stijl.
Weiland, Taalkundig Woordenboek.
Woordenboek in vier talen.
Baudet, Fransche oefeningen.
Pijtak, Bouwkundig Woordenboek.
Waitz, Kinderziekten in heete gewesten.
Apostelen en Profeten.
Lange, Ned. Ind. leger te Sumatra, 2de druk.

Alle deze werken worden afgeleverd tot zeer modieke prijzen. (60)

INDISCHE ZAKALMANAK
1855.
f 2,—, Franco 3,—.
KANTOORALMANAK
f 1,—, Onopgeplakt 0,60.

(1756) LANGE & Co.

B. Smissaert naar Nederland. (68)

John Pryce verlaat Java. (44)

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het voor den overvoer van passagiers zoo doelmatig ingerigt Nederl. schip *Willem III*, kapt. *C. van der Burg*. Informatiën zijn te bekomen bij de heeren *Fraser*, *Eaton en Co.* te Soerabaya, en alhier bij

de Agenten,

(63) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 10 *Januarij* 1855.

Naar Samarang,

zoo mede naar Nederland wordt passage aangeboden met het nieuw gebouwd Ned. schip *Vrede*, kapt. *Terbruggen.*

Informatiën zijn te bekomen zoowel te Samarang als hier bij de Agenten.

(64) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 10 *Januarij* 1855.

Het Stoomschip **Koningin der Nederlanden**, gezagvoerder *Deighton*, zal over **Muntok** en **Riouw** naar **Singapore** vertrekken den 11den dezer.

Verdere inlichtingen te bekomen bij

De Directeuren der N. I. Stoomboot Maatschappij,

(26) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, *den* 5 *Januarij* 1855.

Passage naar Holland

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. schip *Passaroeang*, kapt. *C. C. B. Fullbrun*, om tegen medio Februarij door Straat Balie te vertrekken.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Fraser*, *Eaton en Co.*, te Samarang en hier bij

(62) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 10 *Januarij* 1855.

BATAVIA.

De berigten van Borneo's Westkust, met het stoomschip *Macasser*, kapitein *H. J. E. E. Chevalier* ontvangen en loopende tot den 2den dezer zijn gunstig. Overal heerschte eene volmaakte rust, de gezondheid der troepen was zeer goed en de cholera geheel geweken.

— In het begin van December, waren twee Chinezen, die onze troepen veel dienst bewezen en dikwijls als gidsen gediend hadden, tusschen Koelor en Montrado door hunne landgenooten vermoord.

— Naar men vermeende, zou de luitenant kolonel *Andresen*, den Gouvernements commissaris Mr. *A. Prins*, bij terugkomst op de kust, op den door dien ambtenaar voorgenomen togt op de rivier Capoeas vergezellen, gelijk ook eene compagnie van het 7de bataillon infanterie dien togt zou mede doen. Het schijnt dat het voornemen bestaat om weder, zoo als in vorige jaren, een versterkte post te Sutang aan te leggen, ten einde den binnenlandschen handel te beschermen en de Dayakkers van lieverlede meer aan het Europeesch bestuur te gewennen.

— Naar wij vernemen, is de thans reeds bestaande rust op Borneo's Westkust van gunstigen invloed geweest op de verpachting van 's lands middelen. De amfioenpacht over de gansche kust, die in 1854 *f* 12,500 's maands opbragt, is over 1855 tot *f* 20,000 's maands gestegen, terwijl de varkens, visch, arak, lombard en dobbepachten, te Pontianak, in 1854 te zamen *f* 2750 's maands afgeworpen hebbende, in dit loopende jaar *f* 3325 's maands zullen opbrengen.

— Van Sambas ontvingen wij het treurige berigt, dat de kapitein der infanterie *M. C*...... op eene droevige wijze zich aldaar op den 15den November 1854 het leven heeft benomen. Droefgeestigheid over zijnen steeds ziekelijken toestand en zielsverdriet moeten hem hiertoe aanleiding gegeven hebben.

Van onzen Correspondent te Melbourne ontvingen wij op nieuw de volgende belangrijke berigten.

De gesteldheid onzer markt blijft nog steeds onderdrukt, onderdrukter zelfs dan vroeger. Men hoort van niets anders dan van bankroeten, waaronder de oudste en voornaamste firma's genoemd worden. Volgens opgave van den President der kamer van koophandel, zijn in dit jaar alhier 166 huizen gesprongen met eene schuld van 1,000,000 £st. Verscheidene firma's zijn verpligt geweest hunnen kantoorbedienden te bedanken. Wat van deze zoo deerlijk teleurgestelden worden moet, valt moeijelijk te zeggen. Geen betrekking is hier zoo onvoordeelig als die van *Pennist*, dewijl de markt er van overvoerd is. Verscheidenen hunner hebben zich weder naar hun vaderland ingescheept, terwijl anderen, die door geldgebrek niet tot dien stap konden overgaan, zich als diensboden, boerenknechten, enz. hebben verhuurd. Waarlijk wel een hoogst onaangename uitslag eener reis naar dit *Goudland*, alwaar zij gehoopt en misschien ook vaak gedroomd hadden, den grondslag te zullen leggen tot toekomstig geluk.

Evenwel, niettegenstaande al die moeijelijkheden, schijnt de bevolking van Melbourne uitspanning noch vermaak te willen ontberen. Onder de voornaamsche kunstenaars, die wij laatst hier gehad hebben, telt men Miss. *Catharina Hages*, (onlangs met de mail naar Britsch Indië vertrokken) de Iersche nachtegaal, Miss. *Laura Keene*, Miss. *Goddard*, Amerikaansche actrices en Mr. *Coulard*, een Fransch medereiziger van *Catharina Hages*. Herhaaldelijk worden er in het Exhibitie gebouw door de *Philarmonie Society* concerten gegeven. Buitendien is hier een nieuw paardenspel, *Asthley* genaamd, waarin de onder de *Cockneys* beroemde clown *Tom Barry* iederen avond zijne toeschouwers door zijne grappen doet schudden van het lagchen. Vervolgens hebben wij nog de Comedie in de *Cremorne Gardens*, alwaar mede iederen avond bals Champêtres gegeven worden en verscheidene Casino's, die altijd zeer vol zijn. Naar het bezoeken van al die plaatsen te oordeelen, zou men niet kunnen gelooven, dat Melbourne tegenwoordig zoo stil is, te meer daar juist de bezoekers meerendeels behooren tot degenen, welke hun brood door handenarbeid verdienen moeten. En het werkloon is hier zoo sterk verminderd!!

— Maar nu iets anders. *Luke Lucas*, (zie *Java-Bode* 3 Januarij no. 1) die zijne vrouw vermoord heeft, werd schuldig bevonden aan moord en heeft eergisteren zijne geregte straf (ophangen) ontvangen. *Bentley en anderen*, welke zich aan den moord in het Eureka Hotel te Bellaarat gepleegd (zie *Java-Bode* van 6 Dec. 1854 no. 97) hadden schuldig gemaakt, zijn tot drie jaren kettingarbeid veroordeeld.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 10 Januarij 1855, No. 3.

— Ter deze plaatse is men niet zeer te vreden met den Luitenant Gouverneur *Sir Charles Hotham*. Hij is te langzaam en zijne regeringsdenkbeelden komen niet met die der Australiers overeen.

29 November. Op één oogenblik, waarin men hier dacht dat overal eene volmaakte rust heerschte, ontvangt men berigten uit Bellaarat, dat de Diggers (goudgravers) tegen het gouvernement in opstand zijn. Men wil dat twee der Commissarissen over de goudmijnen door hen opgevat zijn en gevangen worden gehouden, om als gijzelaars te strekken voor twee Diggers, die door de policie bij den brand van het Eureka Hotel in hechtenis genomen zijn. De mijnwerkers hebben eene deputatie aan Z. E. *Sir Charles Hotham*, gezonden, met den eisch (zoo gaat men tegenwoordig te werk) de gevangenen in vrijheid te stellen, hetgeen geweigerd is; heden wordt te Bellaarat onder hen een monstermeeting gehouden en men vreest, dat, wanneer het antwoord van den Gouverneur aan hen bekend zal zijn, hetzelve de leus zal worden tot een geweldadig verzet tegen de regering.

De oorzaak dezer handelwijze van de gewoonlijk zoo oppassende Diggers wordt toegeschreven aan de domme verwaandheid en onderdrukking van het Bestuur aldaar. De Diggers zijn anders loyaal, doch wanneer zij door menschen, wier bekwaamheid of grootheid slechts bestaat in het dragen van een uniform of costuum en eene met een zilveren of gouden band versierden pet, onderdrukt worden, dan stijgt het gevoel van *superiority* in hen op, en brengt onmin en vijandschap te weeg, daar waar liefde en goede trouw moesten heerschen. De Diggers bestaan uit zeer fatsoenlijk lieden, zoo als geneesheeren, advocaten, predikanten, klerken enz., enz. zulke lieden kunnen en moeten niet als boeren behandeld worden. De gevoelens van een Digger, en vooral die van een Engelsche kunnen even edel zijn als die van een gouvernements beambte. Eén verschil bestaat er tusschen hen: De eersten zijn gentlemen, de laatsten aangekleede apen.

Een 100tal manschappen van het 40ste en 12de regiment Inf. begeeft zich heden met de rijdende policie naar Bellaarat.

1 December. Volgens berigten uit Bellaarat dd. 29 November, heeft er een gevecht tusschen de Diggers en militairen plaats gehad. Men wil dat de laatsten met de bajonets op het geweer in de mijnen aankomende, eerst door de Diggers uitgejouwd en daarna aangevallen zijn. Verscheidenen der rijdende policie zijn zwaar gewond. Deze heeren behooren tot die ellendige kerels, die te dom zijn om iets te worden en te lui om te werken; zij matigen zich een militair voorkomen aan, terwijl zij noch militair noch burger zijn. Aan den kant der Diggers werden er verscheidenen gewond, doch het ware getal is nog niet bekend. Men verwacht nog veel bloedvergieting.

— Heden wordt de grondslag gelegd voor eene gasfabriek. Ofschoon zij de eerste is aan publieken aard, is zij toch niet de eerste in Melbourne, hebbende de heeren *Fulton & Smith* gas in hunne smederij en ijzerfabriek.

— Een der medepligtigen van den diefstal in de bank van Vittoria te Bellaarat (zie *Java-Bode* 1854 No. 97), kwam eenige dagen geleden hier in de stad en ging zeer bedaard naar de Hoofdbank van Melbourne, alwaar hij 2300 £st. voor zijne rekening stortte. Kort daarna trok hij een wissel op Engeland groot 1200 £st., op 30 dagen zigt ten behoeve zijner vrouw, die eenige dagen te voren per de *Calcutta* derwaarts is vertrokken. Sedert heeft hij ook over de rest beschikt; verscheidene malen was hij in de Bank en ontmoette aldaar dikwijls denzelfden Directeur, dien hij te Bellaarat geplunderd heeft. Nog is hij op vrije voeten, doch de overlandmail, die den 25 van hier vertrokken is, zal wel bij tijds daar zijn om den wissel en die dame te stoppen.

4 December. Eergisteren vertrokken weder 600 militairen met 4 stukken geschut naar Bellaarat. Melbourne is thans geheel en al zonder verdedigers. Slechts eenige mariniers betrekken de wachten.

— De ontvangene berigten van Bellaarat van gisteren luiden zeer ongunstig. Er heeft een tweede gevecht plaats gehad, waarin verscheidenen van beide zijden gedood en gewond zijn. De vlag van de Diggers — *Southern Cross*, gelijk ook de *Union Jack*, die | ** | zij daaronder geheschen hadden, werden door | ** | de voetpolicie prijs gemaakt. De militaire orde, —— waarin de Diggers ten strijde trokken, wekte de bewondering van iedereen, zelfs van de militaire officieren op. 125 Diggers zijn gevangen genomen, waaronder verscheidene onschuldige personen, die geen deel aan den strijd namen maar slechts als aanschouwers op het veld aanwezig waren. Verscheidene militairen zijn gedood en gewond. Onder de laatsten telt men een kapitein van het 40ste, die twee schoten in het been heeft gekregen, dat afgezet moet worden en een luitenant van het 12de. De handel aldaar is geheel en al gestaakt.

Al de gouvernements beambten alhier hebben uit hoofde der onlusten te Bellaarat den eed als *Special Constable* gedaan, terwijl verscheidene Consuls proclamatien hebben uitgevaardigd, waarin zij den vreemdelingen verzoeken geen deel in de onlusten te nemen.

— De *Zuma* van Batavia aan den 27st. November te Geelong aangekomen.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 10 Oct. Heden morgen is alhier in 22jarigen ouderdom overleden, de heer mr. *J. J. Baud*, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, zoon van den minister van Staat, den heer *J. C. Baud*. Hij had zijne studien aan de hoogeschool te Utrecht volbragt, en was den 27 April jl. gepromoveerd.

— Naar men verneemt heeft mevr. douairière *Tuijnboll*, bij hare uiterste wilsbeschikking *ƒ* 200,000 op het grootboek doen inschrijven, om daaruit zes jongelingen die tot predikant wenschen opgeleid te worden, te laten studeren. Drie predikanten te dezer stede zijn door haar aangewezen tot uitvoering van die beschikking; ook heeft zij aanzienlijke legaten vermaakt, zoo aan de armen, als aan het bijbel- en zendeling genootschap.

Leeuwarden, 11 Oct. Gisteren avond hield de heer *P. J. F. de Geest*, gewezen roomsch priester, thans lid der hervormde kerk, in de groote zaal van den heer *van der Wielen*, eene voorlezing, waarin hij zijnen overgang tot de hervormde kerk schetste. De toevloed was zoo buitengewoon groot, dat de zaal veel te klein was om het aantal hoorders te bevatten. Onder deze merkte men vele roomsch-catholijken op.

— Heden vierde de wel eerw. heer *C. Kirch* plegtig gedachtenis zijner 50jarige bediening als r. c. priester en pastoor, van welk tijdvak zijn eerw. gedurende 34 jaren in deze gemeente dienst gedaan heeft.

Nieuwe Diep, 16 Oct. Heden morgen arriveerde alhier ter reede Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, kapt.-kommandant *C. J. Stavenisse de Brauw*, komende van Batavia, later van St. Helena. Aan boord bevinden zich een vijftigtal gevangenen, die naar Woerden zullen getransporteerd worden.

Oldenzaal, 13 Oct. Mgr. *Zwijsen*, aartsbisschop van Utrecht, is, begeleid door muziek en eene eerewacht te paard, gisteren alhier aangekomen om het Vormsel toe te dienen. De opgetogenheid was buitengemeen; de hoofdstraat van Oldenzaal geleek eene allée van dennenboomen, versierd met guirlandes, bogen en kroonen, terwijl van onderscheidene huizen de vlaggen waren uitgestoken. Z. H. Eerwaarde reed in den namiddag naar Lutte, om ook daar het Vormsel toe te dienen, en werd, in den avond terugkeerende, buiten Oldenzaal met fakkellicht en flambouwen ingewacht, en weder onder muziek door de eerewacht en eene groote menigte volks, de oude veste binnen geleid. Heden morgen is Z. H. Ew. door de eerewacht uitgeleid en naar Zaasveld vertrokken.

— Wij vernemen uit 's Hage, dat Mgr. Vrancken, bisschop van Colophon i. p. i., en vicarius apostolicus van Batavia, onlangs in Nederland aangekomen, zich thans in de residentie bevindt. Of Mgr. Vrancken insgelijks naar Rome zal gaan, is ons niet met zekerheid bekend, maar men zegt het.

Eene Buitengewone Gebeurtenis te Oude Tonge.

Deze plaats was den 26sten October het tooneel geweest van eene gebeurtenis, te curieus, om niet der vergetelheid te worden onttrokken, te ergerlijk en te bespottelijk tevens, om niet aan de grootst mogelijke openbaarheid te worden prijs gegeven. Twee jongelieden, sedert eenigen tijd in ondertrouw opgenomen, wenschten op dien dag hun huwelijk èn burgerlijk èn kerkelijk voltrokken te zien. De burgemeester, ambtenaar van den burgerlijken stand, was sedert eenige dagen afwezig, naar over, zoo als men hier zegt, d. i. naar de provincie Noordbrabant (afwezig met of zonder verlof?) de andere ambtenaar van den burgerlijken stand was sedert eenige dagen ziek. Nu is Holland in last, ... geen nood..... de medicus van laatstbedoelden ambtenaar, zekere T. A..., heel- en vroedmeester en plaatselijk geneesheer alhier, heeft ook voor deze wond een pleister, voor deze verstopping een laxans. Hij, heel- en vroedmeester zal voor zijnen patient dat baantje wel waarnemen en (misschien bij procuratie?!) wel eens als ambtenaar van den burgerlijken stand optreden! De jongelieden met de getuigen komen, op het hun gesteld uur (4 ure n.m. of daaromtrent) ten raadhuize, waar zij gezegden T. A.... wachtende vonden; het *cape sedem* wordt uitgesproken, en de klerk der secretarie ontboden; duidelijk en verstaanbaar wordt hun de gewone formule voorgedreund, als verklaren verschenen te zijn voor den ambtenaar van den burgerlijken stand T. A..., enz. Hierna laat men de jongelieden en getuigen hunne handteekening, op een zoo het later schijnt te blijken, oningevuld register plaatsen; de figurant ambtenaar of ambtenaar figurant, onthield zich nogtans van zijne handteekening te stellen, zeer slim, zoo hij misschien meende, doch zoo het berigtgever toeschijnt zeer dom; in het eerste geval toch, n. l. als hij de acte had mede geteekend, konde men het hebben doen voorkomen als had hij ter goedertrouw en in onwetenheid gehandeld, nu toch blijkt daaruit, dat hij op dat oogenblik reeds van het onwettige zijner handeling bewust was en er zich van overtuigd hield, — men moet waarlijk al verregaande verwaand en bij uitstek arrogant zijn, om zoo als hier plaats vond, zich eene magt of bevoegdheid voor het publiek toe te kennnn, welke men zelf overtuigd is niet te bezitten.

Dit is nog niet alles; ook den eerw. heer pastoor der R. K. gemeente te Oude Tonge zonde men, zoo als men dat noemt, er hebben laten inloopen. De jong gehuwden; gingen na afloop der plegtigheid?! op het raadhuis, naar hunnen pastoor, die als te voren reeds hiervan verwittigd, toebereidselen tot de plegtigheden der huwelijks-inzegening had gemaakt. Zijn eerw., zoo als altijd, voor al ten opzigte van het burgerlijk bestuur hier ter plaatse, op zijn qui vive, vroeg vooraf den jong gehuwden het bewijs dat hun huwelijk burgerlijk was voltrokken; de bruidegom antwoordde hierop, dat hij zoodanig bewijs niet had mede gekregen, maar dat men gezegd had, het den eerw. heer pastoor des avonds te zullen laten bezorgen. Het laat zich gemakkelijk begrijpen, dat de eerw. heer daarmede niet te vreden was, waarop de bruidegom zich verwijderde om den veldwachter op te zoeken, die wederom den klerk ging opsporen, met dat gevolg, dat zich eindelijk laatstgenoemde in persoon bij den pastoor vervoegde, met verzoek dat zijn eerw. de godsdienstige plegtigheden maar voortgang zoude doen hebben, zullende hij dan wel zien te zorgen, dat het vereischte bewijs later zijn eerw. gewerd! (Dit kon immers zonder verder knoeijen nimmer geschieden).

Eenvoudig wees de pastoor den klerk op artt. 199 van het wetboek van strafregt, waarop deze zich verwijderde, zeggende: "UEerw. heeft gelijk, het huwelijk dat op het raadhuis zoo even gesloten is, is onwettig; doch ik ben gedwongen."

De pastoor zag zich nu verpligt de voorgenomen godsdienstige plegtigheden, te staken terwijl de jongelieden en getuigen onverrigter zake naar huis konden terugkeeren.

Hier kan men zeggen, finis coronat opus.

Het is te bejammeren dusdanige handelwijze te zien gebeuren, in eene gemeente, waar de bevolking ruim 2200 zielen telt, en nog te meer te bejammeren, doordien zij, die in deze zaak eene hoofdrol spelen, mannen zijn, die gewigtige betrekkingen vervullen; of laat ik beter zeggen tot de vervulling van gewigtige betrekkingen geroepen zijn.

ENGELAND.

De inzamelingen van het vaderlandsch fonds, ten behoeve der nagelaten weduwen en weezen van de in den oorlog tegen Rusland gesneuvelden, worden steeds voortgezet en dat met eene uitkomst, zoo als men die in Engeland alleen kan verwachten. Zoo werd dezer dagen eene meeting gehouden van bankiers en kooplieden der city, waarop voor 20,000 £st. werd geteekend.

Meetings, concerten, inzamelingen, theater-voorstellingen ten beste van dit vaderlandsch fonds zijn overigens hier en in de provincien bij massa's aangekondigd. De gemeenteraad der City heeft 2000 £st. als eene bijdrage toegestaan en maakt tevens toebereidselen voor een groot weldadigheids-bal op Guildhall; de regimenten staan voor hunne krijgsmakkers een dag soldij af, en in vele fabrieken hebben de werklieden hetzelfde besloten. Overigens is reeds eene bijdrage van een jaar, van £st. 2000 bij *Lloyds* beschikbaar, hetgeen zoo veel als een nominaal kapitaal van 60,000 tot 70,000 £st. representeert. Dit is het overschot van de inzamelingen uit den tijd der oorlogen met *Napoleon I*. Toenmaals, het was in 1803, hadden de leden der *Lloyds* 20,000 £st. in consols belegd, de interessen hiervan werden tot nu toe gebezigd, om soldaten-kinderen in de verschillende militaire scholen te doen opvoeden.

— Tot het doen springen van de gezonken schepen aan den ingang der haven van Sebastopol laat de regering bij *Armstrong en Co.* te New-Castle, de uitvinders van de hydraulische kraan, 25 toestellen, 13 groote en 12 kleinere, vervaardigen. Elk daar van bestaat uit drie concentrische, waterdigte cylinders, die in elkander geschoven worden. De holte van den binnenste wordt met het fijnste buskruid gevuld; tusschen dezen cylinder en den naast op hem volgenden bevindt zich eene laag gewoon kruid; de derde tusschenruimte blijft ongevuld. Eene leiddraad verbindt de binnenste lading met eene verwijderde galvanische batterij. Het gewigt van een der grootste apparaten wordt op 80 centenaars de lading alleen op 20 cent. berekend. Zij moeten in eene week gereed zijn. Voor de verzending zal er met een er van een proef bij New-Castle worden genomen.

— De regering laat in hare gieterijen 100 kanonnen van een zeldzaam caliber gieten, die 94 ponds ovale kogels zullen schieten. Buitendien heeft een particulier etablissement een contract met de regering gesloten, waarbij het zich verbonden heeft, wekelijksch 16 stukken zwaar geschut te leveren.

DONAUSCHE-VORSTENDOMMEN.

Naar de tijdingen van Galatz van 11 Oct., verkrijgen de troepenbewegingen in de omstreken van Ibraila en Hersova hoe lang zoo meer uitbreiding. Te Ibraila worden 30,000 man te zaam getrokken en 8000 man zijn reeds aangekomen, die een kamp op den anderen oever van den Donau betrokken hebben. De Turksche troepen marcheren met colonnen in de Dobrutscha en het is waarschijnlijk dat er voor het einde van Oct., ernstige ontmoetingen tusschen de Russen en Turken zullen plaats grijpen. Al de burgerekwipagien van het leger van Omar Pacha zijn te Hersova zaamgetrokken.

— De laatste tijdingen van Galatz loopen tot 13 Oct. De generaal Luders was van Ismail naar Reni vertrokken. Hij had in last gekregen zijne stelling van Reni en Ismail niet te verzwakken, de versterkingswerken voort te zetten en slechts verdedigenderwijze te werk te gaan.

TURKYE.

Brieven van Constantinopel behelzen eenige inlichtingen omtrent de positiën der Circassiërs. Deze hebben de door de Russen vernielde forten grootendeels weder opgebouwd. Het fort Gollowin is op nieuw gewapend en voor vrij langen tijd in staat van verdediging gesteld. *Schamyl* zet zijne strooptogten in de omstreken van Tiflis voort, in welke stad de Russen zich zamentrekken en versterken.

— De *Nouvelliste van Marseille* van 17 Oct. verzekert, dat de Sultan, uit erkentelijkheid voor de diensten, door wijlen den maarschalk *St. Arnaud* bewezen, aan wiens stoffelijk overschot hij persoonlijk de grootste eer bewezen heeft, aan zijne weduwe een pensioen van 25000 piasters 's maands heeft toegekend.

— De Divan heeft een courier met brieven van *Achmad-Pacha* ontvangen, gedagteekend van Rassova 4 Oct. Die generaal deelt mede, dat hij, door eene verkenning, die hij met 700 ruiters gedaan heeft, de zekerheid heeft bekomen, dat de Russen nog voortdurend de Dobrutscha bezet hielden. Te Isatscha stond eene Russische brigade Infanterie met 12 stukken geschut. Na die stelling des vijands naauwkeurig opgenomen te hebben, is *Achmat Pacha* naar Kalarasch teruggekeerd om zijne aanvallende beweging voor te bereiden. Men verzekert, dat deze luitenant van *Omar Pacha* den 8 of 9 October aan het hoofd van 8 à 9000 man, de Dobrutscha zou intrekken. Deze beweging zal voorzeker in verband staan met die, welke persoonlijk door *Omar Pacha* bestuurd wordt, moetende dit legerhoofd thans naar Bessarabie op marsch zijn.

— Men schrijft van Smirna 5 October.

In den namiddag van den 30sten September heeft hier in de straten een vastenavondtooneel plaats gehad; het is echter te hopen, dat eene dergelijke ergernis niet weder herhaald zal worden.

Een vijftigtal straatjongens, een corps van het Russische leger voorstellende, doorliepen met ontrolde vlag, onder het bevel van een prins *Menchikoff*, de verschillende wijken, luide hunne overwinning uitroepende en zich verheugende over de volslagen neerlaag der vereenigde legers voor Sebastopol.

Voor het Fransche hospitaal gekomen, werd dit leger omsingeld en door den Turkschen wachthebbenden luitenant met de karwatsch zoo duchtig onthaald, dat het dadelijk op de vlugt sloeg. Vooraf moet prins *Menchikoff* een degelijken dragt slagen opgeloopen hebben.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Jan. 2	Hamburg	Jeannetta Bertha	J. C. C. Kelling	Manilla	13 Dec.	Hamburg.
» —	Espord.	Jan Andreas	J. D. Bareus	»	18 »	Cadix.
» 4	Engelsch	Jane Lich	Henry Richhordjan	»	24 »	Cork.
» —	»	Chounringhouw	M. Nolan	China	20 »	Londen.
» 5	Nederlandsch	Japara	C. Kramer	Wurslo.	12 Sept.	Singapore.
» 7	Engelsch	J. R. Ellunsipsons	C. P. Gelvie	Manilla	5 Jan.	Sydney.
» 4	»	Melbouren	J. C. Gelsen	China	12 Dec.	Falmouth.
» 5	»	Auttela	J. Gorry	Liverpool	21 Aug.	Singapore.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Jan. 6	Nederlandsch	Bengalen	T. Keus	Melbourn	2 Dec.	G. Suermondt en co.
» —	Nederl. Indisch	Batavia	Tan Ingok	Pecalongan	29 »	
» —	Nederlandsch	Geertrude	J. Lourens	Rotterdam	29 Sept.	Reynst en Vinju.
» —	»	Gelderland	Crap Hellingman	Amsterdam	28 »	Haager en Schuurman.
» —	Zweedsch	Oscar I.	Mörk	van de West		Metzendorff Wilmans en co.
» —	Fransche	La Valeé de Luij	A. Dupeijrat	Bordeaux	22 Sept.	G. Suermondt en co.
» 7	Nederl. Indisch	Makasser	Chevallier	Westk. Borneo		B. Kopersmit en co.
» —	Nederlandsch	Oosterling	Nahmens	Amsterdam	28 Sept.	N. H. M.
» —	»	Vrede	J. L. ter Brugge	Schiedam	7 Julij	B. Kopersmit en co.
» —	Engelsch	Bengalore.	C. Murner	Glasgow	14 Aug.	Adam en co.
» 8	Nederlandsch	Oost Indien	C. C. Mos	Geelong	4 Dec.	B. Kopersmit en co.
» —	Nederl. Indisch	Djaleha	Hadjiè Moh. Said	Muntok	5 Jan.	D. N. Buys en co.
» —	» »	Rosalie	Dulla	Telok Betong	7 »	
» —	Engelsch	Grace Longstaff	J. Logan	Glasgow	31 Aug.	Maclaine Watson en co.
» —	Fransche	Madagascar	Richardeau	Bordeaux	12 Oct.	G. Suermondt en co.
» —	Nederlandsch	Australie	Jocheme	van de West		Haeger en Schuurman.
» —	Z. M.	Admiraal van Kingsbergen	luit. t/z. 1 kl. Osti	»		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Jan. 6	Nederl. Indisch	Oeij Sinjo	Kwik Samiang	Cheribon.
» 7	Amerikaansch.	Comet	Gardner	Samarang.
» —	Nederl. Indisch	Alnoer	Sech Baharmoes	»
» —	Nederlandsch	Jacobus.	J. J. van Loon	Tjilatjap.
» —	Nederl. Indisch	Tartar	Simpie	Cheribon.
» —	Nederlandsch	Dina	de Haan	Nederland via Soerabaya.
» 8	»	Canton	Tweehuys	Rotterdam.
» 9	Nederl. Indisch	st. Banda	F. H. Schmidt	Soerabaya.
» —	Nederlandsch	Bezoekie	A. Schaap	»
» —	Nederl. Indisch	Tatas Bandjermassing	Sarief Abdulla	Banjermassing.
» 10	Nederlandsch	Maria	H. D. van Wyk	Nederland via Soerabaya.
» —	»	Passaroeang	Tulbrun	Soerabaya.
» —	»	Vertrouwen	H. G. Pott	»
» —	»	Jacqueline en Elise	J. Sikkens	AKyab.
» —	»	st. Macasser	Chevallier	Samarang en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Princes Amelia	W. Groeneveld	Tjilatjap	Tiedeman en van der Burg.
»	Jacobus	J. J. van Loon	Tjilatjap.	»
»	Nehalenia	R. Grievel	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Doggersbank	Clowting		G. Suermondt en co.
»	Bengalen	T. Keus.	Tagal	»
»	Sara Lydia	B. van der Tak		Reynst en Vinju.
»	Cortgene	J. A. Scott	Nederland	»
»	Geertrude	J. Lourens		»
»	Neerlands Koning	J. G. Tromp		»
»	Willem III	van der Burg.		B. Kopersmit en co.
»	Vrede	Terbrugge		»
»	Oost-Indien	C. C. Mos		»
»	Gelderland	Crap Hellingman		Haager en Schuurman.
»	Australie	Jocheme		»
»	Quatre Bras	Brondry	Soerabaya	Kreglinger, Dummler en co.
Nederl. Indisch	Haphsen	Naridien	Samarang	John Pryce en co.
» »	Ellen	J. C. Lebert	»	»
» »	Djaleha	Hadjie Moh. Said		D. N. Buijs en co.
» »	Adatak	Mohamad Djamjan		»
» »	Batavia	Liangsoei	Cheribon	»
» »	Naum Eljoeser	Monteiro	Samarang en Soerabaya	Coulster
» »	El Mansoor	Said Aboebakar	Soerabaya.	»
» »	Al Adanie	Sech Bakreso	Cheribon.	»
» »	Fatahool Hair	Said Hassan	Cheribon.	»
Engelsch	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Amazon			Hughan.
»	Lady Mary		Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	Content	Robertsen	»	»
»	Mohamat Alie	Woodgate	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	Grace Longstaff	James Logan	Singapore	»
»	Bengalen	Turner	»	Adam en co.
Amerikaansch	Delphin	Heijt	Singapore en Nederland	Paine, Stricker en co.
Russisch	Idealst	A. J. Hansten		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	Sydpolen	Sidenberg	Zweden	Metzendorff, Willmans en co.
»	Oscar I	Mörk	»	»
»	Solo	Kruse	»	Busing, Schröder en co.
»	Sophia	Berne	»	»
Fransch	La Vallée de Luy	A. Dupeyrat	Bordeaux.	G. Suermondt en co.
»	Madagascar	E. Richardeau.		»
Deensch	Courier	Krabbe	Hamburg	Buising, Schröder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec. 28	N. I.	Foelkoel Hair	Said Alie	Batavia.
» —	Amer.	Witch of the Wave	C. N. Shreve.	»
» 31	N. I.	st. Koningin der Nederland.	J. Deighton	»
Jan. 2	»	st. Banda	Schmidt	Soerabaya.
» 3	»	Naim Balgoer	Sech Fagie.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec. 28	Amer.	Rovers Bride	Smith	Sydney.
» —	N. I.	Hing Goan	Liem Yoehok.	Rembang.
» —	»	Oen Goan	Oei Tjing Goan.	»
» —	»	st. Banda	Schmidt	Soerabaya.
» 30	»	Indramayoe	Oei Kim Tjoan.	Indramayoe.
Jan. 1	Ned.	Catharnia Johanna	J. B. Jaski	Nederland.
» —	»	Reijerwaard	P. Weirikx	»
» —	Amer.	Brothers	R. Crowel.	»
» 2	N. I.	Almansoer Sarie	Mohamat Yasin.	Banjermass.
» 3	Ned.	Amboina	P. A. Schaap.	Soerabaya.
» —	N. I.	st. Banda	Schmidt	Batavia.
» 4	Ned.	Borneo	C. C. Hansen.	Nederland.
» —	N. I.	st. Koningin der Nederl.	J. Deighton	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Zalt Bommel	C. J. Juta	Nederland	J. G. Thooft.
»	Maria	van Wulven	Nederland	Oliphant en co.
»	Cameleon	J. C. Ruige	Soerabaya	J. Knegge en co.
Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling		Gezagvoerder.
» »	Fathal Hair	Sech Bahalowan	Soerabaya	»
» »	Eljoeser	Said Aboebakar		»
» »	Srie Brahan	Hoermat		»
» »	Ting Goan	Ngo Poa		»
» »	Foelkoel Hair	Said Alie		»

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec. 29	N. I.	Jadul Karim	Abdul Sidik	Balie (Amp.)
» —	»	st. Banda	F. H. Schmidt	Batavia.
» 31	»	Fathol Joesoer	Said Segaf	Balie (Amp.)
Jan. 1	»	Hiatlie	Ko Tinglo	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec. 29	Ned.	Julie Claire	H. de Wijn	Ned. v. Pas.
» —	N. I.	Krabbe	Mardam	Rembang.
» —	»	Little Tot	Katjoong	»
» 31	Ned.	Margaretha Simonnetta	Hoffman	Ned. v. Prob.
» —	N. I.	st. Ambon	Hugenholtz	Mol. v. Mac.
» —	»	st. Banda	Schmidt	Bat. v. Sam.
» —	»	Djoemating	Oei Boe	Balie (Amp.)
» —	Ned.	Johanna	W. Halbertsma	Nederland.
» —	N. I.	Alfulck	Sech Baradjak	Grissee.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda*: de heeren *van Lawick van Pabst* en *familie.* — *de Mol van Otterloo* en *echtgenoot.* — *Moltzer* en *echtgenoot.* — *Buys.* — *Fabrisius.* — *Mevr. van Hoek.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Neerlands Koning*: de heeren *G. H. W. van der Kaa* en *familie,* met 1 gouvernante. — *J. B. Essens.* — *W. de Haashemke.* — *A. Bouman.* — *H. A. C. Cartow.* — *J. F. Friedlander.* — *J. J. C. Kokkers.*

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *Kroesen* en *familie.* — *Bijl de Vroe* en *echtgenoot.* — *van Keppen* en *echtgenoot.* — *Gelder* en *familie.* — *van Waardenburg* en *echtgenoot.* — *Franck.* — *van Delden.* — *Rehling.* — *Tiedeman.* — *Beyerinck.* — *Meyer.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. *Cortgene:* Mevr. de wed. *Kohler* en 6 *kinderen.*

Met het Ned. schip *Gertruide:* Mevr. de baronnes Gansneb gend. *Tengnagel* en *familie.* — de heeren *van Rees* en *familie.* — *Struben* en *familie.* — *van den Broek* en *familie.* — *Osseman* en *familie.* — *J. P. Kocken.* — *J. A. Kocken.* — *L. de Sturler.* — *F. W. Engels.* — Mr. *P. W. Gerlings.* — *J. Cramer.* — *A. Boellard.* — *J. P. Kunst.* — *P. G. van Dort.* — 19 javaansche bedienden.

Met het Ned. schip *Gelderland*: de heeren *A. K. Brondgeest.* — *A. N. Ceblin.* — *W. A. Brugman.* — *T. A. den Appel.* — *L. C. van Oosterwyck Bruin.* — *T. L. F. Altman.*

Met het N. I. stooms. *Macassar*: de heeren *Auffmorth.* — *Kuypers.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Oosterling:* de heer *Schroder.*

Met het Eng. schip *Bangalore*: de heer *W. Riach.*

Met het Fr. schip *Madagascar*: de *E. Halewyn.* — Mevr. *C. Sante.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Mer het N. I. schip *Tartar:* Mevrouwen de wed. *Fisser.* — *Gezelschap.*

Met het Ned. schip *Canton:* de heeren *A. J. Gelderman.* — *M. Salverda* en *familie.* — 1 gepasp. en 1 gegageerde militairen.

Met het N. I. stooms. *Banda*: Z. M. troepen.

Met het Ned. schip *Bezoekie:* Mejufv. *T. Neggebrugge.*

Met het N. I. schip *Tatas Banjermassing:* de heer *G. Zimmer.*

Handelsberigten.

Bencoelen. — Op den 16 December 1854 zijn bij publieke veiling van de hand gezet 1175 picols zwarte en 394 picols witte peper, welke respectivelijk hebben gerendeerd *f* 18,812:60 en *f* 11,954:60, of gemiddeld *f* 16:01 en *f* 30:41 per picol.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 6 tot en met den 10 Januarij 1855.

AANVOER.

Van Liverpool per ned. schip *Quatre Bras* gez. T. R. Bondets agt. Burt Mijrtle en co.

2 ijzeren pannen. 21 st. machinerien. 5 kn. do. 30 do. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

10 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

12 bladen lood. 5 ks. zink. 2 vaten kop. spijkers. 150 blikken verf. 20 ijzeren ks. 7 vaten ijzerwerk. 169 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*

303 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*

40 vaten bier. *Straus.*

14 ks. manufact. 4 vaten glaswerk. 2 ks. ijzerwerk. 4 vaten idem. *Adam en co.*

10 coll. glaswerk. 34 ks. manufact. 17 balen garens. *Bahre en Kinder.*

2 balen manufact. *Moorman en co.*

131 coll. manufact. 6 ks. manufact. *Burt Mijrtle en co.*

3000 ks. zeep. 3 ks. do. 1400 ks. do. *Hunter Houghton en co*

36 balen garens. 80 mand aardewerk. 43 ks. manufact. *Anderson Tolson en co.*

10 ks. manufact. *Mac Ewen en co.*

31 coll. manufact. 1 kt. ijzerwerk. *Morgan Melbourn en co.*

20 ks. blad koper. 2 vaten comp. spijkers. 32 balen manufact. 6 coll. ijzerwerk. *Order.*

Van Londen per Eng. schip *Mehemedalie* gez. J. Woodgate agenten Maclaine Watson en co.

15 kt. blad koper. *Pitcairn Sijme en co.*

1 kt. inh. 1 geweer. 5 do. zadelwerk. 2 do. inh. 1 pomp. 57 tonn. steenkolen. 691 coll. machinerien. *Agenten.*

3 coll. inh. 200 aijens. ijzer en glaswerk. parfumerien en kramerijen. 1 kt. wasdoek. 2 pianos. *Anderson Tolson en co.*

6 ks. confuturen. *Bahre en Kinder.*

2 vn. koopwaren. *Burt Myrtle en co.*

18 kn. kramerijen. 19 coll. manufact. *Hunter Houhgton en co.*

4 vn. bier. 75 ps. ijzerpijpen. 1 kt. thermometers. 9 coll. ijzer en koperwerk. 13108 vuurvaste steenen. 130 do. do. klompen. 869 coll. machinerien. *Order.*

4 wagens. 12 coll. kramerijen. 1 kt. hoeden. 1 do. inh. 1 geweer. *Major Matzen en co.*

13 kn. koopmanschappen. *Fraser Eaton en co.*

UITVOER.

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. bark. *Naim Balgoir* gez. Sech ach. bin Osmar Fagie.

4 stav. vierkant ijzer. 7 do. rond do. 2 do. plat do. 2 vn. teer en spijkers. 1 kt. spijkers. 2 vn. do. 1 kt. verfwaren. 22 zakk. geelaarde. 1 kt. diversen. 20 vn. zweed. teer. 5 do. koolteer. 1 kt. hangsloten. 1 do. hand zagen vijlen bijtels snijijzer blokscharen met dubb. bijtels. 1 pak span zagen. 1 vt. zw. teer. 5 ps. dommekrachten. 61 kn. milt. goederen. 1 pak do. do. 8 ks. boekwerken. 68 raden. 32 ijzeren rollen en raden. 8 pakk. buskruid tonnen. 28 ps. affuiten. 14 spelkussens. 2 ramen. 43 cirkelstukken. 33 pakk. kisten. 20 pakken. 7 coll. verfwaren. *Gouvernement.*

6 vn. aardewerk. *v. d. Broek en co.*

5 kn. wit linnen. *Said mohamat Aijdiet.*

10 doz. schoppen. 12 vn. spijkers. 1 pak. zink. 4 blokk. do. 2 do. lood. 1 rol do. 1 pak zeildoek. 1 doz. patjols. 6 ps. do. 9 do forken. *Plump.*

1 kt. hoeden. 1 do. patjols. 5 pakk. zakken. *v. Ommeren Rueb en co*

12 stoelen. 3 schermen. 1 buffet. *Munder.*

8 kn. wit katoon. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. provis. en vruchten. 1 do. do. *de Wilde.*

4 vn. bier. *Gumprich.*

4 kn. rijnwijn. *Gouvernement.*

Lading voor Soerabaija.

6 pakk. kisten. 8 pakken. 24 div. raden. 51 ijzeren do. en rollen 6 wal affuiten. 2 rammen. 300 ps. leggers. 1 kn. mokers. 1 do. vlaggen. 3 do. en 2 vn. genie goederen. 34 kn. milt. do. 2 do. kleedingstukk. 2 kn. rhijnwijn. 2 do. kleedingstukk. *Gouvernement*

1 kt. kat. doeken. 2 do. sarongs. 1 do. bl. katoen uit entrep. *Busing Schröder en co.*

3 kn. kat. goederen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*

1 kt. cotonetten. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. gedr. katoen. uit entrep.

1 kt. kat. garen. 1 do. broekenstof. uit entrep. *Said sech bin moht. Assegaf.*

3 bn. gedr. katoen. 4 kn. sloedangs. uit entrep. 1 do. idem. *Pitcairn Syme en co.*

7500 ps. vloersteenen. *Sech awal Jawas.*

4000 » » *Sech said Naoen.*

10 vn. verf. 1 do. teer. 1 fl. ghie. 3 pott. dadels. 3 kn. rozijnen. ½ pic. oud koper. *Said aboe Satrie.*

1 pr. banken. 2 stell. bruids meubelen. *Sech acht. Fagie.*

60 corg. eur. doerias. 60 dos. parfumerien. 40 corg. eur. sarongs. 46 do. batv. gedr. bat. sarongs. 13½ do. do. idem doeken. 90 dos eur. doeken. 26 do. do. kousen. 13 do. do. brillen. 120 ps. do. speelgoed. 10 do. ginghams. 10 do. do. doerias. 2 roll. laken. 5 doz. eur. kat. parapluien. 14 do. do. tafelmessen. 7 pr. gebord muil. 9 riem holl. papier. 8½ corg. batv. bat. doeken. 10 dos. rozenolie. 42 ps. eur. chitsen. 40 pakk. do. naaigaren. 50 ps. chin. zijden goederen. 9 vn. boter. 9 kazen. 57 kn. zeep. 5 pic. lood. 1 kn. zuren. 1 corg. batv. bamb. hoeden. 10 ps. do. bat. kleedjes. 7 do mousselines. 5 kn. rozijnen. 5 do. amandelen. *Said sech bin moht Assegaf.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.